

Inleiding Cognitiefilosofie

18 april 2018

Elsbeth Brouwer

Wat is (onderdeel van) cognitie?

Suggesties in de literatuur:

- Ziel
- Geest
- Kennis
- Vermogen om kennis te verkrijgen
- Processen van verwerking van informatie uit zintuigen
- Geheugen
- Neurale processen
- Aangeleerde routinehandelingen
- Media opslag
- Internet
- Waarden en normen
- De grondwet

Descartes: het zekere teken van een geest

“We...have two very certain means of recognizing that [machines are] not real men.

The first is that [...] it is not conceivable that such a machine should produce different arrangements of words so as to *give an appropriately meaningful answer to what is said in its presence*, as the dullest of men can do.

Secondly, [...] such machines might do some things as well as we do them [...], they would inevitably fail in others, which would reveal that they were acting not through understanding but only from the disposition of their organs.

For, whereas reason is a universal instrument which *can serve in all sorts of encounters*, these organs need some particular arrangement for each particular action.

Descartes, Discourse on Method methode Part V, 56:

Lichaam – geest probleem

Wat is de geest?

Grofweg de mogelijkheden:

dualisme: twee substanties (substantiedualisme) of twee soorten eigenschappen (eigenschapsdualisme) voor lichaam en geest

materialisme: lichaam en geest delen dezelfde substantie, geest te verklaren uit begrip van materie/lichaam

idealisme: lichaam en geest delen dezelfde substantie, materie/lichaam te verklaren vanuit begrip van de geest

Materialisme

Identiteitstheorie:

Een geestestoestand is een bepaalde hersentoestand.

Bijvoorbeeld: Pijn is hetzelfde als activatie van zenuwen van het type C-fibre

Principe van identiteit:

X en Y zijn met elkaar identiek dan en slechts dan als X alle eigenschappen met Y gemeen heeft.

Ongewenste consequentie:

Honden hebben geen C-fibre type zenuwen. Dus honden hebben geen pijn.

-- terzijde-- het type/token onderscheid

Hoeveel woorden zie je hier?

Rose is a rose is a rose is a rose

type/token onderscheid

Hoeveel woorden zie je hier?

Rose is a rose is a rose is a rose

antwoord: 3 (types)

antwoord: 10 (tokens)

niet elke eigenschap van een token ("5e roze letter van rechts") kan toegeschreven worden aan het type ("onbepaald lidwoord in het Engels").

token identity theory

Afgezwakte identiteitstheorie:

token identiteitstheorie: voor elke geestestoestand is er *een* fysieke toestand die die toestand realizeert

fysieke toestand X op tijdstip t in individu A = mentale toestand Y op tijdstip t in A (maar niet in het algemeen Y=X)

Consequentie 1:

Een geestestoestand kan niet herkend worden aan de hand van een hersentoestand

Consequentie 2:

Geestestostanden niet alleen in wezens met hersenen (Ook geestestostanden in machines, marsmannetjes, ...?)

Cognitiewetenschappen

1. Psychologie

- *Welke geestestoestanden zijn er*
- *Hoe hangen ze samen*
- *Op welke manier zijn ze functioneel*

2. Artificiële intelligentie

- *Hoe kunnen we een machine maken die denkt als een mens*
- *Hoe kunnen we het menselijk denken vatten in code*

3. Taalwetenschappen

- *Hoe is taal gerelateerd aan denken*
- *Wat is de structuur van taal?*

4. Neurowetenschappen

- *Hoe functioneert het brein*
- *Welke (cor)relaties zijn er met gedrag/ de taal/ de geest*

Ondertussen in de filosofie...

Geestestoestanen zijn toe te kennen op grond van hun functie

- Op basis van het reageren op de omgeving (input-output)
- Op basis van het taalgebruik (betekenisvolle expressie van gedachten)

Gedachtenexperimenten: Hoe ver wil je gaan?

- "Chinese room" (John Searle)
- "Swamp man" (Donald Davidson)
- "China brain" (Ned Block)

Waar is de geest?

Klassiek externalisme: talige betekenis niet louter in individuele geest maar in de taalgemeenschap

- Gedachtenexperiment Tweeling-aarde (Hilary Putnam)

Gedistribueerde cognitie: Aangeleerde vaardigheden niet alleen in de hersenen

- Expertise met papieren bekertjes (Richard Dreyfus)

Embodied Cognition: lichaam neemt deel aan kenproces

- 'Optimal grip' in perceptie (Maurice Merleau-Ponty)

Extended mind: Functioneel geheugen niet louter in het brein

- Het notitieboekje van Otto de Alzheimerpatiënt (Andy Clark)

Gesitueerde cognitie

Cognitie niet beperkt tot het individuele brein!

Visueel bewustzijn afhankelijk van aanwezigheid visueel veld

- Gedachtenexperiment David Chalmers

Rationaliteit alleen toe te kennen in context

- Gibson over de mier van Herbert Simon

Sociale instituties constitueren gedrag

- Grondwet van Shaun Gallagher

... dus, wat is (onderdeel van) cognitie?

- Ziel
- Geest
- Kennis
- Vermogen om kennis te verkrijgen
- Processen van verwerking van informatie uit zintuigen
- Geheugen
- Neurale processen
- Aangeleerde routinehandelingen
- Media opslag
- Internet
- Waarden en normen
- De grondwet

... *welk*

